

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Maročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVII.

V Ljubljani, v soboto, dne 28. aprila 1934.

Štev. 49.

Primer Anglije

Veliki dogodek je bil, ko je v angleškem parlamentu sporočil finančni minister Chamberlain, da izkazuje novi proračun velik višek dohodkov in da mora zato predlagati znižanje davkov. Vsa Anglija je z največjim navdušenjem in tudi ponosom pozdravila vest, ker veliki uspeh politike finančnega ministra je dosežen s sodelovanjem vsega angleškega naroda. V oni veliki krizi v l. 1931., ko je padla zunanja trgovina za skoraj tretjino, ko je narasla v silni meri brezposelnost in ko so povsod zastali posli, tedaj se je angleški narod združil v veliki patriotični misli, da treba z žrtvami vsega naroda spraviti angleške finance v red in državni proračun v ravnovesje. Znižale so se plače uradnikov, znižali prispevki brezposelnim, povišale se trošarine in povišala tudi pridobnina. Ves narod je žrtvoval in uspeh ni izostal in sedaj je prišla nagrada. Tako bodo z novim proračunom povečane reducirane uradniške plače, povišane bodo podpore brezposelnim, zmanjšane trošarine in znižana tudi pridobnina. V stiski je angleški narod žrtvoval, da se reši iz stiske in sedaj se mu žrtve obrestujejo, ker se je rešil iz stiske.

O tem angleškem primeru piše sedaj na široko francoski tisk, ki pozivlja francoske državljane, da slede temu primeru. In tudi pri nas je po vsej pravici opozoril na ta primer gen. direktor Poštne hranilnice dr. Milorad Nedeljković. Tudi nam bi moral biti angleški primer v podnet, da bi s podobno požrtvovalnostjo vsega naroda spravili v red državne finance.

Pridružujemo se temu apelu, a ker se pridružujemo, moramo tudi omeniti nekaj stvari, ki so omogočile angleški primer in ki so neobhodno potrebne tudi pri nas, če hočemo doseči le relativno enak uspeh, kakor Angleži.

Mnogo pred veliko akcijo za uravnoteženje proračuna je Anglija izvedla reorganizacijo svoje državne uprave. Reorganizacijo državne uprave pa je izvedla komisija, v kateri so imeli odločilno besedo praktični ljudje iz angleškega gospodarstva, trgovci, industrialci in podjetniki. Ti so izvršili redukcijo uradništva, pa tudi redukcijo pisarij, ti so oprostili angleško upravo od birokracije in ko je bilo to veliko dejanje izvršeno, šele potem so sledile druge reforme.

Na ta vzgled smo že opetovano opozorili, toda naša upravna reforma ostaja še naprej v zraku. Vsako leto doživljamo sicer oficialne izjave, da smo tik pred izvedbo dekoncentracije uprave, a mine leto za leto in še vedno smo le tik pred izvedbo. Toda brez dobre, ekspeditivne in hitre uprave je vsako zboljšanje nemogoče, kajti na vse zadnje zavisi vendarle uspeh vsake reforme le od uprave. Baš te dni doživljamo, kako velike težave občuti poslovni svet, ker so nove davčne datjave tehnično premoledno preudarjene. Nas pretiravamo, če rečemo, da je pri nas davčna morala v znatni meri padla vsled tehničnih napak, ki jih imajo v obilici razni davčni predpisi. Znano pa je, da nikdar ne bi dosegel angleški finančni minister sedanjega svojega uspeha, če ne bi bila na Angleškem davčna morala že od nekdaj na zavidno visoki višini. Tudi zaradi večje donosnosti davkov potrebujemo reformo državne uprave.

Angleški primer je mogoč le, kadar ima ves narod popolno zaupanje v svojo državno upravo. Pri nas se to zaupanje naroda omalovažuje, kar najbolj odločno dokazuje naš sistem državnega računovodstva. Ta sistem je zgrajen na misli, ko da se ne sme nobenemu človeku zaupati in nič čudnega ni, če je vsled tega tudi zaupanje ljudstva padlo.

Pa še ne pogoj je treba poudariti, če hočemo, da postane angleški primer za nas mogoč. Ne gre, da vedno spreminja-

mo zakone, ne gre, če se ne izpolnjujejo obveze, ki so se dale ljudem. Če se je enkrat z zakonom določilo, da so nove hiše davka proste, potem se ta ugodnost ne sme preklicati, ker se s tem jemlje ljudem zaupanje v zakon. Že v zasebnem življenju uživa ugled vedno tisti, ki je mož-beseda, toliko bolj mora veljati za zakon, da po njem dovoljene olajšave tudi veljajo za čas, za kateri so bile dane.

Da, tudi za nas mora veljati angleški primer in tudi za naš narod ni druge

rešitve, ko da s solidarnim naporom vsega naroda pridemo iz stiske. Če pa hočemo doseči enak uspeh, ko Angleži, moramo ustvariti tudi enake pogoje za uspeh tega vsenarodnega sodelovanja. Teh pogojev danes še nimamo, a ustvarjanje teh pogojev je brez dvoma najboljša jugoslovanska politika, je dejansko ona gospodarska politika, ki jo potrebujemo in katero željno pričakuje ves jugoslovanski narod že leta. Ali se moremo že povzpeli do te politike?

Tudi gospodarsko treba pomagati Jadranu

Ob bližnjem jadranskem tednu je treba zlasti poudariti, da še nikakor ne zadostuje, če samo lepo in mnogo govorimo o našem Jadranu, temveč treba za njegov napredek tudi gospodarsko delati. In to tem bolj, ker naši narodni nasprotniki v tem smislu delajo, ker vedno bolj utrjujejo svoje gospodarske postojanke ob našem morju.

Tako se v zadnji številki strokovnega glasila hotelirjev na vsi moč hvali »Dalmatinska eskomptna banka« v Splitu, ki daje v zadnjem času dalmatinskim hotelom v veliki meri hipotekarna posojila in sicer dolgoročno in le proti šeststotnim obrestim. S temi posojili je mnogo hotelov moglo plačati stare dolgeve, za katere so morali plačevati po 12 in več odstotkov obresti. Hoteli, ki so bili že tik pred konkurzom, so se s temi posojili rešili in danes zopet uspevajo. Ni čuda, če glasilo hotelirjev z vsem priznanjem piše o delovanju Dalmatinske eskomptne banke.

In vendar je tudi pri tej, navidezno tako jasno dobri stvari, zelo nerodna kljuka, ki daje vsej stvari čisto drugo lice. Dalmatinska eskomptna banka v Splitu je namreč le podružnica zavoda »Banca Dalmata di sconto« v Zadru. Drugo podružnico ima pa ta banka v Šibeniku. Banca Dalmata di sconto v Zadru pa je zopet v rokah italijanske »Banca Nazionale di Credito«, ki ima večino njenih delnic. Ustrezljivost zadrške podružnice se pokaže s tem

v pravi luči, ki pravi, da služijo hipotekarni krediti našim hotelom le v to, da se utrde italijanske gospodarske postojanke ob našem morju.

In to bi morali imeti dobro pred očmi zlasti v dnevih jadranskega tedna. Boj za Jadran je tudi gospodarski boj in predvsem gospodarski. Gospodar ob Jadranu bo tisti, ki si utrdi svoje gospodarske postojanke. Te odločajo o nadaljnjem razvoju ob Jadranu in te odločujejo, kdo bo imel glavno korist od Jadrana.

Zato bi tudi za nas bil čas, da se ne bi le navduševali za lepote Jadrana, temveč gledali tudi na to, da bo Jadran gospodarsko tako naš, kakor je naš po narodu, ki prebiva ob njem.

Dobra propaganda za Jadran mora zato biti tudi dobra propaganda za razvoj našega gospodarstva in zlasti za ustvaritev dobrih komunikacijskih zvez z Jadranom, da bo ta čisto navezan na nas in da bo vedno manj odvisen od svojih prejšnjih zvez.

In zato je nad vse razveseljivo, da je bistvena točka jadranskega tedna tudi veliko manifestacijsko zborovanje za zvezo Slovenije z morjem in zato upamo, da bo z jadranskim tednom storjen pomemben korak za utrditev naših gospodarskih postojank ob Jadranu.

Zato je delo za uspeh jadranskega tedna tudi delo za napredek našega gospodarstva.

Obvezno izdajanje kolkovanih računov

Nova taksa obremenjuje posebno revnejše sloje

Ugleden podeželski trgovec nam piše:

Novi predpis o obveznem izdajanju in kolkovanju računov za vsak prodan predmet, ki je dražji ko 20 Din, je posebno zadel podeželsko prebivalstvo in zlasti še delavstvo. Ne morem na tem mestu navesti, kaj vse pravijo ljudje o tem novem predpisu. Dobro pa bi bilo, če bi oni, ki so izdali ta predpis, slišali narod, kaj sodi ta o njem. Potem pač nikdar ne bi izdali podobnega predpisa.

Najbolj je ljudstvo nejevoljno, ker občuti novi predpis kot posebno breme zlasti za revnejše sloje. In temu se ni čuditi, če se pomisli, da se plača po novem predpisu za vsako prodano blago, ki je vredno več ko 20 Din 50 par takse, če je vredno več ko 100 Din pa en dinar in prav tako tudi en sam dinar, kadar gre za vagonke pošiljke. Za malega človeka, zlasti za delavca, je že izdarek 50 par visok znesek. Pomisliti je vendar treba, da so redki delavci, ki prejema 3 Din na uro. Za delavca, ki prejema le 1 do 2 dinarja na uro, pa pomeni nova taksa že polurno mezd. Prav tako težko plača novo takso kmetovalec. Ponekod imajo ljudje komaj za sol in sedaj naj plačajo še novo takso.

Kdor jemlje na knjižice, plača za vse leto le 5 Din. Knjižice pa imajo le boljši sloji, ker kmet ali delavec nimata tega kredita, da bi dobivala bago na knjižico. A kdor ima knjižico plača mnogo manj novega davka, kakor pa tisti revež, ki je prisiljen, da kupuje vse sproti. Zopet je revež ne samo relativno, temveč tudi absolutno najbolj obremenjen.

Po sklepu svojih združenj mora trgovec zaračunati novo takso strankam, če noče da ga združenje kaznuje. Dostikrat pa trgovci tudi pri najboljši volji ne bo mogel izvrševati sklepa svojega združenja, ker so pač včasih razmere takšne, da je absolutno nemogoče prevladati novi davek na stranko. Omenjam n. pr. samo primer, ko pošljejo starši otroka v trgovino z natančno toliko denarja, kakor velja blago. Brez vsega je jasno, da bo v tem primeru plačal takso edinole trgovec. Drug primer: Po dolgem »glijanju« se trgovec pogodi s stranko glede cene. Popolnoma izključeno je, da bi smel trgovec potem še stranki zaračunati 1 dinar za takso. Zopet mora sam plačati takso, ali pa se razdere kupčija. In takšnih primerov je vse polno. Trgovcu ne preostaja nič drugega, ko da plača takso sam, ali pa se osvoži pri vseh strankah.

Če potroši delavska družina mesečno za trgovino 300 dinarjev, pride v trgovino najmanj desetkrat, ker pač nima nikdar toliko denarja skupaj, da bi mogla hkrati nakupiti vse, kar potrebuje za en mesec. Če pa pride desetkrat v trgovino, potem pomeni da bo plačala najmanj 5 Din na mesec za novo takso, to je dostikrat polovica dnevnega zaslužka. To jasno dokazuje, da je nova taksa za najbolj revne ljudi mnogo previsoka.

Vidi se, da je nova taksa sklenjena pri zeleni mizi od gospodov, kajti drugače pač ne bi mogli obdačiti tudi najbolj revno delavsko družino, ki kupuje samo to, kar neobhodno potrebuje za golo življenje z

davkom 60 Din na leto, kolikor znaša dejansko najmanj nova taksa.

In kaj naj stori trgovec, če stranka noče sprejeti kolkovanega računa? Posebno na deželi je takšnih strank mnogo. Da bi trgovci stranko ovadili, je seveda nemogoče, ker bi bil takoj brez odjemalcev. Ne preostaja mu nič drugega, kakor da plača takso sam. A če to stori, je zopet v nasprotju s svojim združenjem, ki ga more kaznovati z globo do 1000 Din. Če pa ne plača kolka sam, potem ga pa kaznuje davčna uprava. Tako je za trgovca vedno le izguba, pa naj stori karkoli.

Dajanje so vsak dan večje, zaslužek pa vsak dan manjši. Vrh vsega pa je davkov in davčnih predpisov toliko, da se že nihče več ne spozna. Prepričan sem, da niti oni gospodje, ki predpisujejo nove davke, ne bi znali naštetih vseh davkov. Če pojde tako naprej in se že enkrat ne vpelje ene vrste davek, s katerim bo davkoplačevalec zadovoljil vsem svojim davčnim dolžnostim, potem bo nastala takšna zmešnjava,

Kaj se čaka?

»Privredni pregled« je objavil ta članek, ki ga vsaj z ozirom na njegova glavna izvajanja gotovo odobrava tudi naši gospodarski krogi. Članek se glasi:

Kateri so ti gospodarski ukrepi, ki jih vsi delavci v našem gospodarstvu z nestrpnostjo pričakujejo in od katerih upajo na rešitev?

Pričakuje se, da se napravi najbolj resen poizkus, da se doseže ne samo ozdravljenje bank, temveč vsega gospodarstva.

Že je imenovan posvetovalni odbor pri trgovinskem ministrstvu. Bankarstvo je sicer na en način zaščiten, toda ne tudi sanirano. G minister je dejal, da se banke niso poslužile sanacije po uredbi z dne 23. novembra 1933., temveč da so z majhno izjemo zaprosile le za podaljšanje moratorija za 2 do 12 let. Na podlagi tega novega položaja je treba nekaj podvzeti!

Za gospodarsko ozdravitev vasi je neobhodno potrebno, da se dvignejo cene kmetijskim proizvodom, ali pa vsaj znižajo cene onih predmetov, ki jih kmetovalec potrebuje.

Istočasno in vzporedno pa se morajo pričeti reševati tudi drugi problemi. — Kmetijski moratorij je zadel tudi banke, trgovino, obrt in industrijo. Zato je treba že enkrat nekaj storiti za sanacijo trgovine in obrta. Najnovejši zakon o konverziji dolgov v Rumuniji daje olajšave vsem in tudi hišnim posestnikom v mestih.

V svojem ekspezu je g. trg. minister dejal: »Država mora biti regulator narodne solidarnosti, vsa gospodarska delavnost pa mora služiti blagru narodne celote. In dodal je, da ta sistem zahteva organizacijo narodnega gospodarstva in gospodarstvenikov, ko tudi njih najbolj ozko sodelovanje in zvezo z nosilci državne oblasti.

To sodelovanje gospodarstvenikov se pričakuje v prvi vrsti od gospodarskega sveta, če že ni mogoče od gospodarskega parlamenta, ki bi bil mnogo bolj času pripraven od senata.

Pričakuje se končno, da bo vlada nekaj ukrenila za ureditev po kartelih določenih cen.

Je to vrsta problemov, ki so pred nami. Ves svet čaka z nestrpnostjo, kako jih bo vlada rešila. Zakaj? Zato, ker je vlada nedavno zahtevala in tudi dobila zelo široka pooblastila za ureditev in olajšanje gospodarskih razmer v državi in zaradi povečanja gospodarske delavnosti. Ministrski svet ima čisto proste roke in more delati. Na podlagi čl. 63. finančnega zakona za leto 1934/35. more vlada izdajati uredbe z zakonsko močjo. To pooblastilo je mnogo večje, kakor pa ga je imela vlada do 1. t. m., ko je mogla na podlagi čl. 6. zakona o zaščiti kmetovalca izdajati uredbe samo zaradi olajšanja gospodarskih razmer v državi, ne pa tudi zaradi povečanja gospodarske delavnosti v državi.

Edina izjema

Nabavljalna zadruga državnih nameščenec v Mariboru za 20 odstotkov povečala promet. — Nad 2 milijona čistega dobička

Nabavljalna zadruga drž. nameščenec v Mariboru je imela preteklo nedeljo svoj redni občni zbor. O poteku obnega zbora smo navezani le na poročila v listih, vsled česar tudi ne moremo o delovanju zadruge poročati v podrobnostih. Čeprav so časopisna poročila o delovanju zadruge, zlasti kar se tiče števil, zelo pomanjkljiva, se vendar iz njih vidi, da se je mariborski nabavljalni drugi drž. nameščenec godilo v preteklem letu težke gospodarske stiske naravnost izvirno. Svoj promet je povečala za okroglo 20 odstotkov, rezervni fond je povečala za 720.000 Din, članstvu je povrnila kot blagajniški skonto 860.000 Din, pokojninski sklad za nameščenice je dobil 91.000, za kulturne in humanitarne namene je dala 90.000, za nagrade uslužbencem, upravnemu odboru in nadzorstvenemu odboru pa po 90.000, ostanek čistega dobička, ki ga je bilo 2.450.000, pa se je razdelil in vrnil članom.

Torej naravnost bogata žetev, kakršne ne more izkazati v današnjih časih niti en grosist, pa naj bo njegovo podjetje še tako veliko. Zato je prav in v redu, če so člani mariborske nabavljalne zadruge na te svoje uspehe ponosni in pravilno je dejal predsednik Zveze nabavljalnih zadrug g. Štibler, da mora smatrati mariborsko zadrugo za najboljši cvet v vencu uspešnih zadrug. Toda pri tako velikem uspehu naj člani zadruge izprevidijo tudi to, da tako bogati zadrugi res niso potrebni nobeni privilegiji in da se jim ni zgodila prav nobena krivica z novimi davčnimi predpisi. Če se zahteva od zadruge, ki more samo eno leto dati v rezervni fond 720.000 Din, ki more nagraditi personal in članu upravnega sveta ter nadzorstva s 360.000 Din, potem se pač ne za-

hteva preveč, kadar se takšni bogati zadrugi ne dovoli davčna prostost tudi v primeru, kadar trguje z nečlani in kadar prodaja alkoholne pijače in luksuzno blago. Zato je več ko odveč, kadar se na občnem zboru tako bogate in tako uspešne zadruge govori o nasprotnikih združništva in se postavlja v usmiljenja vredno vlogo preganjanih nedolžnih ovčic. Kadar znašajo aktiva skoraj 8 in pol milijona dinarjev, pač ni treba še posebej apelirati na pomoč javnosti.

Prav tako pa se zelo čudno sliši, kadar se na občnem zboru s privilegiji obdarjene zadruge govori o brezvestni medsebojni konkurenci trgovstva. Nikakor ne tajimo, da je ta konkurenca res že premočna in da je vsled nje zaslužek trgovcev v resnici premajhen, toda kje morejo potem govoriti gospodje od nabavljalne zadruge, da so oni regulatorji cen. Kje ostaja potem ta njih tako hvalisana in opevana zasluga! Regulator cen je v tem primeru pač edino medsebojna konkurenca trgovcev, kar smo sicer mi tudi vedno trdili. Tako morajo sprito sile dejstev celo na občnem zboru nabavljalne zadruge, čeprav nehoti, potrditi naša izvajanja.

Veseli nas, da so v teh težkih časih vsaj nabavljalne zadruge ona edina izjema, ki ne čutijo krize in ki kljub njej krepko in močno napredujejo. Naj napredujejo še v bodoče, toda naj ne zahtevajo, da morajo za ta lepi razvoj biti nagrajene še s posebnimi privilegiji na račun nad vse obremenjenih davkoplačevalcev. To je edino, kar zahtevamo in to je tako pravično in utemeljeno, da bi morale tudi nabavljalne zadruge same odobravati to stališče.

Pri nad 2 milijonskem čistem dobičku je to naše pričakovanje pač samo po sebi umevna stvar.

Gospodarstvo Jugoslavije v marcu

Zunanja trgovina

Marca meseca smo izvozili 304.436 ton blaga v vrednosti 333,18 milijonov Din proti 212.622 tonam v vrednosti 255,8 milijonov Din v marcu 1933. Izvoz je bil torej letos večji za 91.814 ton in za 77,3 milijonov po vrednosti.

V prvem letošnjem četrtletju smo izvozili skupno 752.439 ton v vrednosti 835,7 milijonov, dočim smo lani izvozili 589.415 ton v vrednosti 712,5 milij. Din. Letošnji izvoz je bil torej večji po količini za 163.024 ton, po vrednosti pa za 123,2 milijonov. Več smo izvozili zlasti lesa (letos za 63,2, lani za 45,9), bakra (51,2 proti 27,1), koruze (60 proti 31) in lesnih izdelkov ter železniških pragov. Od večjega izvoza bakra se seveda naša plačilna bilanca ne more popraviti, ker je sedež družbe, ki proizvaja baker, v tujini.

Znatno pa se je povečal tudi uvoz. V marcu smo uvozili 75.284 ton v vrednosti 325,1 milijonov Din, dočim smo v lanskem marcu uvozili 57.446 ton v vrednosti 246,8 milijonov Din. Izvoz v marcu je bil torej po količini večji za 17.788 ton in po vrednosti za 78,3 milijonov Din.

V prvem četrtletju smo letos skupno uvozili 189.022 ton v vrednosti 817,7 milijonov Din, dočim lani le 155.221 ton v vrednosti 599,0 milijonov Din. Naš uvoz je torej v prvem četrtletju v primeri z lanskim narasel po količini za 33.801 tona ali za 21,78%, po vrednosti pa 218,8 milijonov dinarjev.

Kljub velikemu dvigu uvoza pa je bila naša trgovinska bilanca v I. letošnjem četrtletju še vedno aktivna za 17,9 milijonov dinarjev.

Zaposlenost v februarju

Po podatkih SUZOR-a je bilo v vsej državi v februarju zavarovanih 495.051 nameščenec.

Od teh je bilo zaposlenih v:

trgovini	51.416 ali 10,39%,
lesni industriji	42.332 ali 8,55%,
tekstilni industriji	38.645 ali 7,81%,
industriji živil	31.786 ali 6,42%,
kovinski in strojni	29.351 ali 5,93%,
gospodinjstvu	59.332 ali 11,98%.

Najmanj delavstva je bilo zaposlenega v papirni industriji ter industriji kože in gumija.

V primeri z lanskim letom je najbolj naraslo število zavarovanega delavstva v lesni industriji (za 8.872 ali za 25%). Tega poviška so bile največ deležne Savska banovina (+ 4392 delavcev) in Drinska banovina (+ 2.214). Znatno je tudi naraslo število v tekstilni industriji zaposlenega delavstva in sicer za 6.703 ali za 20-10% in to zlasti na področju ljubljane okrožnega urada (za 2.428) in zagrebškega za 1.449. V zvezi s tem je tudi narasla zaposlitev v oblačilni industriji in sicer za 1873 delavcev ali za 9-2%. Močno je tudi naraslo število zaposlenih v gospodinjstvu in sicer za 2.373 ali 4-2%. Od drugih industrij je več zaposlenega delavstva: v papirni 680, v industriji kože in gumija 511, zemeljski 1.458, kemični 1.092, kmetijstvu 173, higijeni 999, gradnji prevoznih sredstev 407, grafični 442, svobodnih poklicih 705, zasebnih prometnih podjetjih 268, denarnih zavodih 393, v trgovini za 191, itd. Skupno je bilo na novo zaposlenih 27.992 oseb.

Najbolj pa je padla zaposlitev delavstva v gradbeni stroki za visoke stavbe (za 5468 ali za 44%), v tob. industriji (za 4.440 ali 30-20%), pri gradnji cest, železnice in vodnih naprav (za 4074 ali 20-7%) in v strojarski industriji (za 1.516 ali 8-6%). Skupno je bilo manj zaposlenih v industrijah z zmanjšanim obratovanjem 18.098 nameščenec.

V vsem pa je bilo v februarju na novo zaposlenih 9.907 nameščenec.

Promet

Po podatkih Narodne banke je bilo v januarju 1933 natovorjenih vagonov 89.000, v februarju 87.000, skupno torej v prvih dveh mesecih l. 1933. 176.000 vagonov. Letos pa je bilo v januarju natovorjenih 99.000, v februarju 94.000, skupno torej 193.000 ali za 17.000 vagonov več ko lani. Rečni promet pa je nazadoval. Lani v januarju je znašal 28, v februarju 14, skupno 42 milijonov kilometričnih ton, letos pa v januarju 16 in v februarju 15 ali skupno v prvih dveh mesecih 31 milijonov kilometričnih ton.

Zboljšal pa se je morski promet. Lani v januarju je znašal 1.078 tisoč ton, v februarju 1.016, skupno 2094 tisoč ton; letos v januarju pa 1.135 in v februarju 1.042, torej skupno 2177 tisoč ton.

Rudarstvo

Zboljšanje izkazuje tudi rudarska produkcija. Dočim je znašal v januarju 1933 indeks produkcije (l. 1926 = 100) le 100,9, je znašal za januar 1934 112,2%.

Adria prašek je boljši

Zagrebski velesejem

V jubilejnim letu svojega 25 letnega obstanka otvarja danes v soboto Zagrebški zbor svoj pomladanski velesejem vzorcev. Letošnji zagrebški velesejem je zlasti pomemben vsled nekaterih specialnih razstav in posebnih prireditev, ki so vključene velesejemu. Na prvem mestu je omeniti razstavo »Naš les«, na kateri sodelujejo vsa največja lesna podjetja v državi. V tem oddelku je razstavljeno tudi pohištvo in cenene lesene hiše. Na veliki mednarodni razstavi reklame je zbran reklamni material iz vsega sveta, da dobi obiskovalec jasen pregled o vseh sredstvih reklame. V okviru tega oddelka bo vsak dan tudi velika modna in reklamna revija. Po dogovoru z združenjem zagrebških trgovcev velja velesejski teden tudi kot teden znižanih cen. Pri vseh prireditvah bo dovoljen obiskovalcem, če se izkažejo z velesejsko legitimacijo, 25%ni popust. Tudi tramvaj in avtotaksiji bodo dovolili nižje tarife. Nadalje je treba še omeniti avtomobilsko in higiensko razstavo, ki je posvečena materam in otrokom. Posebno zanimanje vlada za grško razstavo, ki jo priredi Solunski velesejem in ki jo otvori grški minister za narodno gospodarstvo Pasmazoglu v spremstvu grškega poslanika v Beogradu.

Samo srednji stan ni zaščiten

Na zadnji plenarni seji obrtniške zbornice v Banji Luki je bilo izrečenih več konstatacij, od katerih zasluži posebno pozornost ugotovitev, da so z raznimi zakonskimi odredbami zaščiteni socialno najsihibejši in najmočnejši stanovi, kmetovalci in banke, dočim je ostal srednji stan brez zaščite. Potrebno je zato, da se zaščiti tudi srednji stan in plenum zbornice je sprejel zato resolucijo, ki zahteva, da se izda podobna zakonska zaščita, ko za kmetovalce, tudi za obrtnike. V nadaljnjih resolucijah pa se je zahtevalo, da se dovolijo obrtnikom olajšave glede obveznega izdajanja kolkovanih računov, da se prepreči sušmarstvo in da se dovoli industrijskim podjetjem odpiranje novih delavnic in trgovin.

Adria prašek je boljši

Utemeljen predlog

V »Slovenec« je objavil priv. doc. dr. ing. Nagode predlog, ki zasluži vse uvaževanje. Vedno bolj se zahteva, da se začne z načrtnim gospodarstvom in da se odpravi brezposelnost z velikimi javnimi deli. Ni pa vsako javno delo tudi rentabilno in gospodarstvo utemeljeno. Predvsem so potrebna javna dela za zboljšanje prometa in izdelavo boljših komunikacij. Toda vsako javno delo mora donosati čim več gospodar. koristi in zato je treba napraviti jasen načrt, katera javna dela so najbolj potrebna in najbolj koristna. Vsaka banovina bi morala napraviti za sebe tak načrt in po tem načrtu izvajati javna dela. Samo na ta način dosežemo dela trajne in objektivne vrednosti.

Z drugimi besedami pomeni predlog dr. ing. Nagodeta opomin, da že enkrat prenehamo z golim govorjenjem, da je treba delati in da mesto govorjenja pričnemo delati načrt, da bomo vedeli, kaj potrebujemo najprej, kaj moremo zgraditi in kaj bo donosalo največjo trajno korist.

Trgovsko dobrodelno društvo

»Pomoč« v Ljubljani

ima redni letni občni zbor

v torek, dne 8. maja t. l. ob pol 8. uri v dvorani »Trgovskega doma« s tem dnevnim redom:

1. Poročilo uprave. 2. Poročilo nadzorstvenega odbora o računskem zaključku za leto 1933. 3. Odobritev proračuna za leto 1934. in določitev letnine za l. 1934. 4. Služajnosti.

Samostojne predloge je predložiti upravnemu odboru najmanj 8 dni pred občnim zborom. — V primeru nesklepčnosti zbora je pol ure pozneje, v smislu čl. 19. društvenih pravil ravnotam, z istim dnevnim redom občni zbor, ki veljavno sklepa ob vsakem številu.

Po svetu

Mušanov je v Rimu izjavil dopisniku »Tempsa«, da so se odnosi med Bolgarsko in Jugoslavijo v zadnjem času znatno zboljšali in da se pripravlja sporazum med obema državama. Glede balkanskega pakta je izjavil Mušanov, da mu ni znano, če se pripravlja sprememba balkanskega pakta s tem ciljem, da bi mogla podpisati balkanski pakt tudi Bolgarska.

Uspeh Barthoujevega potovanja na Poljsko se v evropski javnosti zelo različno ocenjuje in nekateri listi celo pišejo o neuspehu. Poljska bo še naprej vodila svojo politiko čisto samostojno, zlasti glede svojih odnosov do Nemčije.

Nekateri francoski listi pišejo, da je maršal Pilsudski izjavil, da se na sovjetsko Rusijo ni mogoče zanesti in da bo v kratkem sovjetski sistem padel. Ta izjava sicer še ni potrjena, pač pa pišejo nekateri listi, da se pripravlja ustanovitev nemško-poljsko-madžarskega bloka, ki naj bi obvaroval Evropo pred komunistično nevarnostjo.

Francoski zunanji minister Bathou je bil v Pragi sprejet z izrednimi slovesnostmi, pa tudi z veliko prisrčnostjo. Nobena dvoma ni, da bo njegov obisk v Pragi zelo poglubil in utrdil prijateljske odnose med Českoslovaško in Poljsko.

Suvich se je v razgovoru s Simonom dotaknil tudi japonskega gospodarskega prodiranja v Abesinijo, kjer hoče Japonska dobiti dovoljenje, da prične na veliko gojiti bombaž. S sporazumom med Italijo in Anglijo naj bi se to japonsko prodiranje ustavilo.

Suvich je izjavil novinarjem, da je z uspehom svojega londonskega obiska zelo zadovoljen. Obenem je znova demantiral, da bi Italija iskala v Londonu posojilo. V nasprotju s to samozadovoljno izjavo. Suvicha pa je oficialni kominike, ki je zelo suh in vsled česar pišejo listi o Suvichovem neuspehu.

Mednarodna konferenca za delo se sešane začetkom junija v Ženevi, da sklepa o skrajšanju delovnega časa in o zavarovanju delavcev.

Načelnik francoskega generalnega štaba Gamelin je sprejel povabilo sovjetskega komisarja za vojsko Vorosilova, da se z večjim spremstvom udeleži sovjetskih manevrov v Ukrajini.

Sovjetska vlada je sporočila vsem baltičkim državam, da je Nemčija odbila njen predlog, da bi se sklenil jamstveni pakt o neodvisnosti baltičkih držav.

Novo špansko vlado bo najbrže zopet sestavil Lerroux, ker ni skoraj nobene druge možnosti. Voditelj katoliških agrarcev Gil Robles se je že izjavil za vlado Lerrouxa.

Nadvojvodi Evgeniu je dovolila avstrijska vlada, da se naseli v Avstriji.

Na železniški most pri Linzu so narodni socialisti izvršili atentat s peklenkim strojem.

Hindenburg je že več tednov bolan za vnetjem žlez. O njegovi bolezni nemški listi ne smejo poročati.

Zastopniki opozicije v protestantski cerkvi so se sestali v Münstru in se izjavili kot zastopniki edine prave cerkve. S tem je razkol v protestantski cerkvi izvršen.

Mesto Berlin je določilo za gradnjo zaščitnih kleti proti zračnim napadom 8-6 milijonov mark.

Trocki je vodil v svojem pariškem skrišališču veliko akcijo komunistov, da se z revolucijo uvede v zapadni Evropi sovjetska diktatura in da bi tako postal Trocki diktator zapada.

Rakovski, bivši tovariš Trockega v opoziciji proti Stalinu, se je v svojem sibirskem pregnanstvu skesal in je poslal te dni pismo Stalinu, da priznava svoje zmotne, da se odreka Trockemu in da se pokorava Stalinovemu režimu.

Amerika in Anglija sta zahtevali od japonske vlade pojasnil glede njenih poizkusov, da uvede nad Kitajsko svoje varstvo.

Na Kitajskem se je začel zopet velik bojkot japonskega blaga kot odgovor na znane zahteve Japonske, s katerimi je hotela vpeljati Japonska popolno varstvo nad Kitajsko.

Bivši praški nadškof dr. Kordač, ki je moral odstopiti vsled svojega spora s papeževim nuncijem Ciriacijem, je umrl v visoki starosti 83 let.

Brezposelnost v Angliji pada stalno in je bilo v marcu zopet za 100.000 delavcev manj brezposelnih ko pred enim letom.

Ker prvega majnika tiskarne ne delajo, izide prihodnja številka »Trgovskega lista« v četrtek, dne 3. maja.

Denarstvo

Polom francoske socialistične zadružne banke

Poročali smo že o velikem deficitu, ki je zadel belgijsko socialistično Delavsko banko. Belgijska vlada je sicer banki pri- skočila na pomoč s kreditom 150 milijonov frankov, a ta kredit ni zadostoval in banka je morala ustaviti plačila. Očividno je ta polom povzročil tudi nezaupanje do Za- družne banke francoskih socialistov. Nastal je run na banko, da je morala v dveh dneh izplačati 14 milijonov frankov. Banka je vsled tega sklenila, da začasno ustavi obra- tovanje. Banka ima tri poslovna poslopja v Parizu in več sto podružnic v Franciji. Njena vplačana delniška glavica znaša 6 milijonov frankov, vlog je imela za 350 milijonov frankov, dočim znaša njen deficit 5 milijonov frankov, kakor sporoča uprav- ni svet. Upravni svet zatrjuje, da so vse vloge vlagateljev več ko zavarovane, ker da znaša vse premoženje banke okoli 500 milijonov frankov. Banka začne zopet po- slovati, kakor hitro ji priskoči vlada na pomoč.

Poljske banke ne izplačajo divi- dende

Poljske banke so sklenile, da za pre- teklo leto ne izplačajo nobene dividende, dosežene čiste dobičke pa uporabijo za okrepitev svojih rezerv. Dividendo izpla- čala samo dva mala denarna zavoda in si- cer banka za sladkorno industrijo (6%) in Poljska komunalna banka (2%).

Adria prasek je boljši

Upravni odbor Drž. hipotekarne banke je dovolil svoji podružnici v Ljubljani, da izdaja kratkoročne, največ petletne hipo- tekarne kredite do višine 100.000 Din v skupni vsoti do 5 milijonov Din.

Za blagajniške bone mesta Zagreba vla- da vlada v hrvaški javnosti veliko zani- manje, da bodo najbrže že v par dneh vsi boni podpisani. Posebno za zavarovalnice so ti boni zelo primerna naložba in tako je samo zavarovalnica »Croatia« podpisala deloma v knjižicah mestne hranilnice, de- loma pa v gotovini bonov za 8 milijonov dinarjev.

Po zadnjem izkazu Češkoslovaške narod- ne banke (vse v milijonih Kč) je ostala zlata podloga neizpremenjena (2.661,7), devizna je padla za 7,1 na 47, gotovina se je povečala za 6,2 na 217, menična posojila za 50,4 na 933,9, lombardna pa so padla za 178 na 660,1; obtok bankovcev se je zmanjšal za 252,5 na 5.141,2; kritje pa se je povečalo od 41,4 na 42,3%.

Avstrijska narodna banka bo najbrže v kratkem znižala obrestno mero za pol od- stotka.

V konjunktornih letih 1923. do 1924. je bilo na Dunaju v vsem okoli 125.000 banč- nih nastavlencev. Danes jih je samo še 2400, po fuziji avstrijskih treh največjih bank pa jih bo samo še 1500.

Zlato kritje nemške Državne banke se je zopet znižalo za 7 milijonov in znaša le še 220 milijonov mark.

Sovjetska vlada je odklonila švedsko posojilo, ker da so nekatera določila ne- ugodna.

Zanimivo predavanje o Gornjem Jadranu

s skioptičnimi slikami priredi Zveza za tujski promet v petek 4. maja t. l. v dvo- rani »Delavske zbornice« ob 20. uri. — Predaval bo ravnatelj Vrignanin iz Sušaka. Vstop prost.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posrebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendenca spremenljiva; promet 2.971.056-96 dinarjev

Tekoči borzni teden kaže znaten porast deviznih zaključkov osobito v Dunaju in Londonu; skupni presežek tega tedna znaša napram prejšnjemu tednu, ki je zaključil s prometom 2.140 tisoč Din, nad 831 tisoč dinarjev.

Narodna banka je tokrat posredovala le v ponedeljek, četrtek in petek ter dala vsakokrat po 40.000 dinarjev deviz na raz- pologo, in sicer Londona skupno za 40.000 dinarjev, Pariza pa za Din 80.000.—

Na poedinih borznih sestankih tekoče- ga tedna je bil dosežen sledeči dnevni devizni promet:

23. aprila 1934 Din 1.686.418-57,
24. aprila 1934 Din 251.707-79,
25. aprila 1934 Din 495.077-61,
26. aprila 1934 Din 225.662-30,
27. aprila 1934 Din 312.190-69.

Več ko polovico celotedskega devizne- ga prometa je bilo obavljenega samo na ponedeljkov borzni dan, dočim so ostali dnevi zaključili s približno ¼ do ½ mili- jona dinarjev.

V primeri s preteklim tednom je bil tekom tega tedna dosežen v posameznih devizah naslednji porast, oziroma padec prometa (vse v tisoč Din): Berlin (3 minu- ti teden) 10 tekoči teden, Curih (8) 23, Din. deviza (326) 110 avstr. priv. kliring, London (419) 1.309 inkl. priv. kliring, New York (539) 127, Pariz (252) 80, Praga (2) 52, Solun (—) 33 boni, Trst (32) 24, Varšava (—) 1, Dunaj (559 minuli teden) tekoči teden 1.197 priv. kliring.

V privatnih kliringih Londona, Dunaja in Din. devize in v bonih grške Narodne banke je znašal skupno promet 1.430 tisoč proti 998 tisoč dinarjev v minulem tednu, kar znači porast za 435 tisoč dinarjev.

Izmed privatnih zaključkov izkazuje naj- večji promet London v skupnem znesku 1.186 tisoč dinarjev, za njim pa New York v višini 127 tisoč dinarjev, medtem ko so v ostalih devizah znatno manjši zaključki.

V španskih pesetah tudi v tem tednu ni bilo prometa, dočim je njih notica ostala nespremenjena na vseh borznih sestankih tekočega tedna, in sicer Din 6-40 v pov- praševanju.

Notica angleškega funta in avstrijskega šilinga v privatnem kliringu tekočega tedna je bila nastopna: 23. aprila 250— do 255-80 angl. funt, 9-30 do 9-40 avstr. šiling; 24. aprila 253-20 do 254-80 angl. funt, 9-33 do 9-45 avstr. šiling; 25. aprila angleški funt ni notiral, 9-37 do 9-47 avstr. šiling; 26. aprila 253— povpr. angl. funt, 9-35 do 9-45 avstr. šiling; 27. aprila 252-20 do 253-80 za angl. funt, 9-35 do 9-45 za avstr. šiling.

Devizna tečajnica očituje znatnejše tečaj- ne oscilacije pri Amsterdamu, Berlinu in New Yorku, medtem ko sta Curih in Pa- riz beležila ves tekoči teden dosledno ne- spremenjeno.

Devize	23. aprila	27. aprila
	najnižji najvišji	najnižji najvišji
Amsterdam	2316-51 2327-87	2308-18 2319-54
Berlin	1339-58 1350-38	1344-03 1354-83
Bruselj	799-41 803-35	800-02 803-96
Curih	1108-35 1113-85	1108-35 1113-85
Dunaj	174-42 176-02	174-08 175-68
New York	3358-28 3386-54	3369-39 3397-65
Pariz	225-88 227—	225-88 227—
Praga	142-23 143-09	142-17 143-08
Trst	290-46 292-86	290-79 293-19
Angl. funt v privat. klir.	250— 255-80	252-20 253-80
Avstr. šil. v privat. klir.	9-30 9-40	9-35 9-45
Špan. peseta v priv. klir.	6-40 —	6-40 —
	(povpr.)	(povpr.)

Tmeljem gornje razpredelnice je v raz- ložbu tega tedna oslabil tečaj Amster- dama za 8-33 točke, Londona za 0-34 točke in Prage za 0-06 točke, nasprotno pa je v tem času okrepil Berlin svoj tečaj za 4-45 poena, Bruselj za 0-61 poena, New York za 11-11 poena in slednjič Trst za 0-83 poena.

Notic ostalih deviz ni bilo.

Efektno tržišče

Tendenca nestalna

V nasprotju s preteklim tednom oči- tujejo vsi na tujakšnji borzi beleženi pa- pirji padajočo tendenco in s tem v zvezi tečajno slabljenje, kakor ga predločuje na- slednja tečajnica tekočega tedna:

7% inv. pos.: od 23. do 26. aprila 70— do 72—, 27. aprila 70— do 71—.

Agrarne obveznice: 23. in 24. aprila 37— povpr., 25. in 26. aprila 34-50 do 35-50, 27. aprila 35-25 do 37—.

8% Blair: 23. in 24. aprila 54-25 do 55-25, 25. in 26. aprila 52— do 53—, 27. aprila 53— do 54—.

7% Blair: 23. in 24. aprila 52— do 52-50, 25. in 26. aprila 50-50 do 51, 27. aprila 48— do 49—.

Seligmanove obv.: 23. in 24. aprila 65-50 povpr., 25. in 26. aprila 65— do 67—, 27. aprila 64— do 66—.

Begl. obv.: 23. in 24. aprila 54— povpr., 25. in 26. aprila 53-75 do 54-50, 27. aprila 53— do 54—.

Vojna škoda: 23. in 24. aprila 308— povpr., 25. in 26. aprila 305— do 308—, 27. aprila 305— do 307—.

Po gornji efektni razpredelnici je tekom tega tedna oslabilo 7% investicijsko po- sojilo za eno točko v ponudbi, Agrarne obveznice za 1-75 točke v povpraševanju in 1-50 točke v ponudbi, 8% Blairovo po- sojilo za 1-25 točke v povpraševanju in ponudbi, 7% Blair pa za 4 točke v pov- praševanju in 3½ točke v ponudbi, Selig- manove obveznice za poldrugo točko v povpraševanju, a za eno točko v ponudbi. Begluške obveznice za eno točko v pov- praševanju in za pol točke v ponudbi, do- čim je Vojna škoda beležila v ponedeljek 23. t. m. Din 308— za denar brez blaga, od srede na včeraj pa popustila za eno točko v ponudbi in za tri točke v pov- praševanju.

Delnice industrijske družbe Jesenice, so bile — nalik prejšnjim tednom — še na- dalje nudene po Din 250—, medtem ko so notice bančnih in drugih industrijskih papirjev izostale.

Žitno tržišče

Tendenca nespremenjeno mirna.

V tem tednu sta bila zaključena dva vagona koruze in en vagon pšenice. Cene moke so ostale še nadalje brez izprememb, dočim se je koruza in pšenica 23. t. m. pocenila za 2 in pol pare pri kg ter 27. t. m. pšenica ponovno za 2½ pare pri kg.

Žito:

Koruza (cene za 100 kg fco vagon): času primerno suha, s kvaliteto garancijo za april, navadna voznina, slovenska postaja, plačilo 30 dni (20. t. m. Din 120— do Din 122-50) Din 117-50 do 120—; popol- noma suha, s kvaliteto garancijo za maj, navadna voznina, slov. postaja, plačilo 30 dni (20. t. m. Din 127-50 do 130—) Din 125— do 127-50.

Pšenica (cene za 100 kg fco vagon): bačka, 79/80, zdrava, suha, rešetana, mlev- ska voznina, slov. postaja, plačilo 30 dni (23. t. m. Din 145— do 147-50) Din 142-50 do 145—; bačka, 80 kg, 1% primesi, zdrava, suha, rešetana, mlevska voznina,

slovenska postaja, plačilo 30 dni Din 150— do 152-50; banatska, 77 kg, zdrava, suha, rešetana, mlevska voznina, slov. postaja, plačilo 30 dni (23. t. m. Din 150— do 152-50) Din 147-50 do 150—.

Mlevski izdelki:

Moka (cene za 100 kg fco vagon): bačka, nularica, slov. postaja, plačilo 30 dni Din 240— do 242-50; banatska, nularica, slov. postaja, plačilo 30 dni Din 250— do 252-50.

Lesno tržišče

Tendenca zelo mlačna

Uvedba zvišanih carin s strani Italije je povzročila popolno zmedo na našem les- nem trgu.

Novo italijanske carine na les vseh pro- venijence, ki so stopile z dnem 23. aprila t. l. v veljavo, so naslednje:

Hlodi, trdi les, Lit 30— za tono.

Hlodi, mehki les, Lit 22-50 za tono.

Tesan trdi les, Lit 80— za tono.

Tesan mehki les (trami), Lit 60—.

Rezan trdi les, kostanjev, bukov, Lit 120— za tono.

Rezan trdi les (ostale vrste), Lit 90— za tono.

Deščice za zaboje pod 8 mm Lit 250 pri toni.

Tavoletе za zaboje (za južno sadje) kontingentirano, Lit 11— za tono.

Celulozni les (kontingentirano), Lit 10 za tono.

Furnir do 1 m, Lit. 350— za 1 tono.

Furnir od 1 m dalje, Lit 450— za eno tono.

Ker je bila Italija glavni odjemalec le- sa v Sloveniji, je s to uvedbo italijanskih carin najbolj prizadeto naše domače lesno tržišče. Sicer se je povišanje italijanskih carin pričakovalo že kakih šest mesecev, vendar pa se ni nikdar mislilo, da bo po- višanje tako zelo občutno. V bukovini je na primer več carine, kakor je bila do- sedaj cena navadnemu rezanemu lesu. — Naravno je, da je omenjeno povišanje močno prizadelo našo industrijo in to ra- vno v času, ko bi se morala preskrbeti z okroglim lesom. Ker je pa situacija nejas- na in sedaj vsaka orientacija nemogoča, se je nakup okroglega blaga ustavil vse dotlej, dokler se situacija povsem ne raz- čisti.

Posledic sedanjih razmer ne moremo predvidevati; jasno je samo to, da je iz- voz našega lesa v Italijo — pri danih raz- merah — docela nemogoč!

Že v 24 urah

barva, plestra in ko- mično snazi obleke, klobuke itd. Skrohl in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perile

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Šeleburgova ul. 3.

Telefon št. 22-72.

Mednarodni borzni indeks

Na velikih borzah je bilo v minulem tednu različno razpoloženje. Dočim so se tečaji v Londonu, Parizu, Pragi in New Yorku utrđili, so nazadovali v Berlinu in Milanu, kakor je razvidno iz teh števil:

Koncem 1927 = 100%.

	24.3.	31.3.	7.4.	14.4.	21.4.
London	80-4	80-4	80-4	81-4	82-5
Pariz	54-9	54-3	56-0	55-8	58-4
Praga	59-5	59-0	58-9	58-2	58-7
Berlin	31-8	31-8	31-6	31-2	30-5
Milan	76-8	77-3	78-2	76-9	71-9
Bruselj	26-4	25-9	27-1	26-9	26-6
Amsterdam	33-6	33-3	33-6	33-2	32-8
Stockholm	12-7	12-6	12-6	12-6	12-7
Curih	41-3	41-7	41-5	41-4	41-6
Dunaj	31-9	31-9	32-2	30-4	30-0
New York	61-0	61-9	64-4	64-0	65-1

Na podlagi tečajev teh 11 velikih med- narodnih borz izračunjeni mednarodni borzni indeks je v preteklem tednu naza- doval od 46-5 na 46-4%.

Dr. Pirčeva
sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s ka- terim pripravite zdravo, izdatno, re- dilno in ceneno pijačo za V in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Zunanja trgovina

Opozorilo izvoznikom na češko-slovaško

Po sporočilu češkoslovaških železnic se mora ob uvozu blaga, ki je natovorjeno v špediterke zbiralne vagona, priložiti carinski pošiljki toliko mednarodnih prijav carinarnici, kolikor je kupcev, katerim se bo iz teh zbiralnih vagonov poslalo blago.

Anglija zmanjša uvoz jaje

Angleška vlada je pozvala vse tuje uvoznike jaje, da v času od 15. marca do 14. septembra zmanjšajo uvoz jaje. Večina vlad je na to znižanje že pristala. Pri vladah, ki na to znižanje še niso pristale, bo angleška vlada ponovno intervenirala, da pristanejo na znižanje.

Za izvoznike orehovine v Italijo. Trgovci, ki izvažajo orehovino v Italijo, opozarjamo, da morajo priložiti pošiljkam izverno izpričevalo Zbojnice za TOI, ker ital. carinarnice izpričeval izstavljenih od občin, za to vrsto lesa ne priznajo.

Nemška industrija je v marcu znatno povečala svojo delavnost. Število zaposlenih delavcev se je povečalo od 51,6% v februarju na 54,5% v marcu, pa tudi zaposleni čas delavcev se je znatno povečal.

Konkurzi in prisilne poravnave

Razglašen je konkurz o imovini restavratork **Korošec Katarine** v hotelu Osterberger v Ptuj. Konkurni sodnik dr. Poznik, upravitelj mase odvetnik dr. Senčar. Prvi zbor upnikov dne 9. maja ob 9., oglašitveni rok do 30. maja, ugotovitveni nalog pri sodišču v Ptuj dne 9. junija ob 9.

Za razpravljanje in sklepanje o prisilni poravnavi, ki jo predlaga trgovec **Ciril Korošec** v Ljubljani, se določa narok na dan 18. maja ob 8.30. Poravnalna ponudba: upnikom III. razreda se plača 20% njihovih sodno ugotovljenih terjatev v 6 mesecih po pravomočnosti poravnave.

RAZNO

Za rodbine v Kaknju ponesrečenih rudarjev je nakazala vlada 300.000 Din.

V rudniku v Kaknju se je zopet pojavil metan, da so morali ustaviti obnovitvena dela. Našli so sedaj še 2 trupla, tako da so dosedaj spravili na dan skupno 124 trupel.

Desetorica članov bolgarskega PEN-kluba obišče v maju Beograd, Zagreb in Ljubljano.

Okoli 50 ha novega gozda je pogorelo blizu Skoplja. Škoda znaša okoli 300.000 dinarjev.

Tržna poročila

MARIBORSKI TRG

Na trg z dne 24. aprila je bilo prignanih 14 konj, 14 bikov, 64 volov, 260 krav in 19 telet, skupaj 371 glav živine.

Cene so bile te:

Debeli voli 3—4,25, poldebili 2—2,40, plemenski 2—3,25, biki za klanje 3—3,50, klavne krave debele 2,50—3,50, plemenske krave 1,75—2,25, krave za klobasarje 1,50—2, molzne krave 2—2,50, breje krave 2—2,50, mlada živina 3,25—3,75, teleta 4,50—5 Din za 1 kg žive teže.

Prodanih je bilo 207 glav živine.

Mesne cene:

Volovsko meso I. vrste 8—10, II. vrste 6—8, meso od bikov, krav, telic 4—6, telečje meso I. vrste 8—12, II. vrste 6—10, svinjsko meso sveže 12—16 Din za 1 kg.

Dunajski živinski sejem

Goveji trg z dne 23. t. m. **Dogon:** Na trg je bilo postavljenih 778 volov, 445 bikov in 581 krav. Iz Jugoslavije je bilo 88 volov, 41 bikov in 7 krav. Cene: fabrični voli I. vrste po 1,25 do 1,40, navadni voli I. vrste po 1,10 do 1,20, III. vrste po 1— do 1,10, I. po 0,90 do 1—, biki po 0,90 do 1,05, krave po 0,82 do 1,10, mršava živina po 0,60 do 0,80 šilinga za kg žive teže. **Tendence:** Ob mirnem prometu so notirale vse vrste po slabih prejšnjih tedenskih cenah.

Svinjski trg z dne 24. t. m. **Dogon:** 3094 špeharjev in 10.087 pršutarjev. Iz Jugoslavije je bilo 1578 špeharjev, pršutarji pa so bili v veliki večini iz Avstrije. Cene: mangalica I. vrste po 1,30 do 1,35, II. po 1,23 do 1,28, jugoslovanski križani I. vrste po 1,24 do 1,32, srednji po 1,22 do 1,24, slabše vrste po 1,18 do 1,20, stari po 1,10 do 1,18, pršutarji mesnati po 1,15 do 1,35, težki po 1— do 1,20, križani po 1,23 do 1,35 šilinga za kg žive teže. **Tendence:** Vsled nezadostnega dovoza prima težkih prešičev so se ti podražili za 5 grošev. Tudi druge vrste so se podražile za 2 do 3 groše. (Poročilo tvrdke Predovič in drug, Dunaj — St. Marx, III.)

Program ljubljanske radio postaje

Nedelja, dne 29. aprila. 8:15: Poročila. — **8:30:** Gimnastika (Pustišek Ivko). — **9:00:** Versko predavanje (dr. Ciril Potočnik). — **9:15:** Prenos cerkvene glasbe iz frančiškanske cerkve. — **9:45:** Plošče. — **10:00:** Predavanje Jadranske Straže (Viktor Pirnat). — **10:30:** Vokalni solistični koncert Julija Betetta s spremljevanjem

Radijskega orkestra. — **11:15:** Slovanska glasba, izvaja radijski orkester. — **12:00:** Čas, plošče. — **16:00:** O ceni mleka na deželi in v mestu (Pavlica Franjo). — **16:30:** Drama: Tuji kruh (Turgenjev), izvaja skupina ge. Danilove. — **20:00:** Radijski orkester. — **20:30:** Vokalni solistični koncert ge. Zlate Gjungenac. — **21:00:** Češke plošče. — **22:00:** Čas, poročila, lahka glasba, radijski orkester.

Ponedeljek, dne 30. aprila. 12:15: Plošče. — **12:45:** Poročila. — **13:00:** Čas, plošče. — **18:00:** Predavanje Jadranske Straže (dr. Alujevič Branko). — **18:30:** Westfalijska (Rudolf Kresal). — **19:00:** O odpravi jecljanja (dr. Loew). — **19:30:** Zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna). — **20:00:** Radijski orkester. — **20:30:** Vokalni solistični koncert Milana Juga. — **21:00:** Radijski orkester. — **22:00:** Čas, poročila. — **22:15:** Magistrov šramel-tercet.

Torek, dne 1. maja. 11:00: Šolska ura: O pomladku Jadranske Straže (Viktor Pirnat). — **12:15:** Plošče. — **12:45:** Poročila. — **13:00:** Čas, plošče. — **18:00:** Oroski kotiček (Lutkovni odsek Sokola I.). — **19:00:** Sokolstvo. — **19:30:** Predavanje Jadranske Straže (dr. Val. Rožič). — **20:00:** V spomin P. H. Sattnerju: 1. Kratek oris njegovega delovanja pod dr. Dolinar. — 2. Sattnerjev zbor poje Marijine pesmi. — **21:00:** Radijski orkester. — **22:10:** Čas, poročila. — **22:30:** Angleške plošče.

Sreda, dne 2. maja. 12:15: Plošče. — **12:45:** Poročila. — **13:00:** Čas, plošče. — **18:00:** Komorna glasba, Radijski kvintet. — **18:30:** O verstvih (Fr. Terseglav). — **19:00:** Radijski orkester. — **19:30:** Literarna ura: Protestantski pisci (dr. Rupel). — **20:00:** Večer Jadranske Straže: Jadranski film v priredbi V. Pirnata. Kot predsednik oblastnega odbora J. S. govori podban dr. Otmar Pirkmajer in oblastni tajnik dr. Jeglič. — **22:00:** Čas, poročila, lahka glasba.

Četrtek, dne 3. maja. 12:15: Plošče. — **12:45:** Poročila. — **13:00:** Čas, plošče. — **18:00:** O človeku (dr. Božo Škerlj). — **18:30:** Srbohrvaščina (dr. Rupel). — **19:00:** Plošče po željah. — **19:30:** Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj). — **20:00:** Naši narodni predstavniki za gospodarski podvig našega morja (dr. Valentin Rožič). — **20:30:** Prenos iz Beograda. — **22:00:** Čas, poročila, lahka glasba.

Industrija kože in obutve na V. velesejmu Levante

Na veliki levantinski razstavi v Bariju sodelujejo, kakor je že bilo javljeno, že dolgo vrsto let mnogi evropski narodi.

Mnogoštevilni so obiskovalci, ki morejo občudovati dovršeno organizacijo velesejma, ki je prirejena na posebno spreten in strokovnjaški način. Velesejem je prirejen v sredini poslopja Scambi, čegar prostori so tako urejeni, da je uspeh razstave zagotovljen že naprej.

Velesejske svečanosti se začno dne 6. septembra, sam velesejem pa traja od 6. do 21. septembra. Razstavo obišče tudi predsednik vlade Mussolini.

Industrije obutve, kože, belega perila in strojev bodo na jasn način pokazale izreden napredek tehnike, ki je do danes dosežen. Tudi v estetskem pogledu bo nudil velesejem najvišje.

To pomembno gospodarsko manifestacijo bodo povečali s svojo prisotnostjo številni trgovci iz Lukanijske, Kalabrijske, Sicilijske in Abrucove, obiskovalci iz tujine ko n. pr. iz Grčije, Albanije, Egipta itd.

Obutvenim obrtnikom se torej nudi to leto prilika, da se z obiskom velesejma seznanijo z vsemi pridobitvami svojega obrta in da vidijo nove, dovršene izdelane izdelke. Popolnoma gotovo je, da tudi drugi obiskovalci velesejma ne bodo zamudili ugodne prilike, da nakupijo razstavljene predmete v večjih količinah.

Vsi kožni in obutveni razstavljene predmeti bodo nameščeni od 9. do 18. v palači Abiljamenta (odevanja) v veliki in prostrani dvorani. Oni, ki ne bodo imeli prilike, da obiščejo sam velesejem, morejo obiskati to dvorano in si ogledati razstavljene predmete.

Vsi industrialci, ki se bavijo s posli in s proizvajanjem predmetov, ki bodo razstavljani na velesejmu v Bariju, uživajo največje ugodnosti tako glede potovanja kot tudi v drugem oziru, da je s tem znatno olajšan obisk velesejma. 934

Narodno gledališče v Ljubljani

Drama, začetek ob 20.

Sobota, dne 28. aprila: **Celjski grofje**. Izv. Znižane cene 6 do 20 Din.

Nedelja, dne 29. aprila: **Gospoda Glem-bajevi**. Izven. Znižane cene od 6 do 20 Din.

Ponedeljek, dne 30. aprila: Zaprto.

Opera, začetek ob 20.

Sobota, dne 28. aprila: **Poljska kri**. Red A. Nedelja, dne 29. aprila ob 15.: **Ples v Savaju**. Izven. Znižane cene.

Ob 20.: **Madame Butterfly**. Gostuje ga. **Ada Poljakova**. Izven.

Ponedeljek, dne 30. aprila: **Simfonični koncert: Smetanova Moja domovina**, v veliki dvorani hotela Union.

Objava Zelo ugoden nakup

hotela

Na otoku Krku se prodaja potom sodne dražbe, ki se vrši dne 26. maja 1934 ob 9. uri pri tamkajšnjem sodišču Krk, soba št. 5 prvovrsten hotel »VILA LUCIJA« v Aleksandrovem s 24 sobami ter povsem opremljeno restavracijo z oskrbo 100 oseb. Hotel se nahaja v neposredni bližini kopališča. Kupci, ki se zanimajo za nakup hotela, se vabijo, da se te dražbe udeležijo, ker kupec lahko takoj prične z obratovanjem.

Pojasnila daje iz prijaznosti

„HRANILNICA KMEČKIH OBČIN“
V LJUBLJANI, poštni predal 297.

Trgovci in industrijci /

Trgovski

list

se priporoča za
inseriranje!

„KUVERTA“
D. Z. O. Z.

LJUBLJANA
Karlovška c. 2 Vožarski pot 1

TVORNICI KUVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

Naročajte in širite

„Trgovski list“!

Objava Zelo ugoden nakup moderno urejenega

HOTELA

Potom sodne dražbe se bode prodajal dne 28. maja 1934 ob 10. uri pri sodišču v Radovljici soba št. 26 hotel »OLYMPIC« na Bledu. Hotel je na novo zidan s 16 sobami, 3 lokali, 2 kuhinji, kopalnica, v sobah vodovod z mrzlo in toplo vodo, ter elektriko. Hotel stoji na najpomembnejši točki ob jezeru, ter je krasen razgled z velikega balkona na jezero.

Pojasnila daje iz prijaznosti

„HRANILNICA KMEČKIH OBČIN“
V LJUBLJANI, poštni predal 297.

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Jvan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave,
mlekih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba! — Zahtevajte cenik!

Higienske instalacije

kleparstvo, krovstvo, strelovodi

Jakob Fligl dediči

Ljubljana

Telefon 33-33

Rimska cesta 2

Gregorčičeva ulica 5

LETOŠNJE, NOVO BOK PIVO

PIVOVARNE UNION

izdelano iz pristnega bavarskega slada
je od 21. aprila v prometu

OKUSNO!

IZDATNO!

ZDRAVO!

Posebno se priporoča kot krepilna
pijača za matere